

# Wat gebeurde er op 3 mei 1945 ?

Onlangs heb ik enkele zeldzame foto's ontdekt. Het zijn momentopnamen genomen langs de Alfons Pieterslaan, de Torhoutsesteenweg en de Witte Nonnenstraat op donderdag 3 mei 1945.

Men ziet op de foto's dat de inboedels van enkele oorlogscollaborateurs naar buiten gegooid waren en in brand werden gestoken.

Wat was er eigenlijk gebeurd ? De bevrijding, die al van september 1944 dateerde was tamelijk kalm verlopen. Aanhoudingen werden verricht, doch meestal was het maar klein grut die achtergebleven was.

## Volkswoeede

Toen evenwel de eerste politieke gevangenen op het einde van april 1945 bij de bevrijding van de eerste kampen uitgemergeld en totaal verzwakt door de onmenselijke behandelingen terugkeerden en de ver-

halen deden over de talrijke gevangenen die ter dood veroordeeld waren of die door ontbering en ellende, vooral tussen 1943 en 1945, waren gestorven werd de volkswoeede groot. Vooral toen men veel van die kleine collaborateurs, meestal handelaars, uit de gevangenis ontslagen had gingen de poppen aan het dansen.

## Anarchie

Een groep weerstanders begon, zonder daartoe orders gekregen te hebben, die huizen binnen te vallen en ze gooiden alle waren, meubilair, opzet en dergelijke door de vensters de straat op. Meubels, zelfs piano's, kledij donderden de straat op en werden als vergelding in brand gestoken. De ordediensten kwamen niet tussen en overall volgde een Engelse jeep met M.P.'s om het gebeuren waar te nemen. Dit gebeurde in een 20-tal woningen.

De meeste echte weerstanders waren ontsteld. Wie waren die weerstanders ? Niemand kende hen. Hier en daar was er wel een Oostendenaar die hen vervoegd had. Ik weet dat ik versteld heb staan kijken in mijn buurt naar die groep, voor

mij volledig onbekend, die in de Spaarzaamheidstraat, Honoré Borgerstraat en in de Broederlijkheid plots enkele deuren instampten en hun triestige taak begonnen.

## 'Krapuul'

De echte weerstanders waren er niet gelukkig mee, want na de mishandeling van mannen en vrouwen in het binnenland in september '44 hadden velen de weerstand in een kwalijk daglicht gesteld. Daarbij was er nog het feit van de weerstanders van „het laatste uur”.

Het was dan ook niet verwonderlijk dat vele burgers, die zich wellicht uit schrik gedurende de oorlog niet erg weerstandig hadden getoond, antwoordden aan hun kinderen op de vraag of er ook weerstanders waren geweest „dat ze zich bij dit „krapuul” niet hadden willen mengen”. De feiten van 3 mei 1945 gaven hen gezegd gelijk. Ook hadden velen in openbare diensten een echte vijandige houding tegen gewezen weerstanders omdat zij vreesden dat deze kollega's hen bij gebeurlijke bevorderingen in hun rangorde zouden

voorbijspringen.

## Onduidelijk

Teruggekeerd op de akties die paar meidagen in Oostende, die ook nog in een paar andere steden gebeurden, moet ik evenwel erkennen dat het voor velen moeilijk was om alle weerstandsgroeperingen en hun eigen discipline te herkennen. Zo waren er het Geheim Leger, het Onafhankelijkheidsfront, het O.M.B.R. en nog enkele kleinere groepen. Na die gebeurtenissen van 44/45 ging het tussen die weerstandsgroeperingen onderling ook niet meer te best.

Sommigen hebben lang beweerd dat de troep die in Oostende „orde op zaken” wilde stellen, uit Heist en omgeving kwamen. Maar daar heb ik geen enkel bewijs van. Ook werd er beweerd dat het opgezet spel was om de weerstand in een slecht daglicht te stellen.

Zo heeft de weerstand na de oorlog nog moeilijke dagen gehad om te bewijzen dat ze voor rechtvaardigheid en democratie gestreden hadden, hetgeen voor het Geheim Leger nog het best gelukt is.

(Omer Vilain)



*Langs de Alfons Pieterslaan wordt een kleinhandel van tekstielwaren vernield.*